

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Merel Ghijsen-de Graef	DJ-2161579
Portefeuillehouder	: M.B. (Michèle) Ferrière	Zaaknummer:
		2141548
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Subsidie Stichting MET ggz 2024 tot en met 2026.

Voorstel

1. Aan Stichting MET ggz namens de zeven Midden-Limburgse gemeenten voor 2024 tot en met 2026 een subsidie te verlenen van maximaal € 104.626,- per jaar voor uitvoering van het Actienetwerk Zelfmoordpreventie, conform bijgevoegde beschikking, onder voorbehoud van goedkeuring van de gemeentebegrotingen 2024 tot en met 2026;
2. De aan MET ggz voor de jaren 2025 en 2026 te verlenen subsidie van maximaal € 104.626,- per jaar te indexeren conform het percentage Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) (aandeel personeel) en consumentenprijsindex (CPI) (aandeel materiaal);
3. Het aandeel per gemeente in het subsidiebedrag te bepalen op basis van inwoneraantallen per 1-1-2023;
4. Het aandeel van de gemeente Weert in de subsidie 2024 tot en met 2026 (€ 21.971,- in 2024) ten laste te brengen van het beschikbare budget voor versterking van de lokale sociale basis.

Inleiding

In oktober 2021 is Stichting MET ggz (hierna: MET ggz) samen met de GGD Limburg Noord (hierna: GGD) gestart met het opzetten van een Actienetwerk Zelfmoordpreventie. Hiervoor hebben partijen subsidie ontvangen van de gemeente Weert (DJ-1410123), de Provincie Limburg en de landelijke organisatie 113 Zelfmoordpreventie. Met deze middelen kan het actienetwerk tot en met 31 december 2023 haar werkzaamheden uitvoeren. Maar het werken aan zelfmoordpreventie kost tijd, zeker gezien de complexiteit van het thema. Gelet op diverse landelijke ontwikkelingen is het de verwachting dat zelfmoordpreventie op den duur een reguliere taak van de gemeenten zal worden. In de regio Midden-Limburg kunnen we dan voortbouwen op de resultaten die het Actienetwerk Zelfmoordpreventie tot nu toe heeft behaald. Met dit voorstel kan het Actienetwerk Zelfmoordpreventie en de regierol van MET ggz in de periode van 2024 tot en met 2026 geborgd worden.

Weert, 24 juli 2023	S		B	W	W	W	W	W
	AV		RV	MvdH	WvE	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 31 oktober 2023

Nummer: 3

De secretaris,

Doel(en)

Het doel van het Actienetwerk Zelfmoordpreventie is om suïcides en suïcidepogingen in Midden-Limburg substantieel te verminderen zodat uiteindelijk zo weinig mogelijk mensen eenzaam en radeloos sterven door zelfmoord. Beoogd wordt om:

- Het taboe rond praten over zelfdoding te doorbreken;
- Suïcidegedachten en uitingen beter/eerder te signaleren en bespreekbaar te maken;
- Lokale risicogroepen sneller en beter te bereiken;
- Een betere samenwerking te realiseren in de keten.

Dit doel sluit aan bij het doel 'meer inwoners voelen zich mentaal en fysiek gezond en sterk' uit het Beleidsplan Sociaal Domein 2024-2027 Midden-Limburg West.

Indicator:

Het aantal geslaagde suïcidepogingen in Midden-Limburg daalt ten opzichte van 2021 (23 geslaagde pogingen). Over het aantal suïcidepogingen zijn op lokale schaal geen cijfers beschikbaar.

Resultaten

Het Actienetwerk Zelfmoordpreventie werkt op basis van vier pijlers aan de volgende resultaten:

- Een publiekscampagne gericht op het algemene publiek om inwoners bewust te maken van het belang om te praten over zelfdoding;
- Professionals en vrijwilligers die in contact komen met mensen met suïcidaal gedrag zijn in staat om dit gedrag te herkennen, het gesprek aan te gaan en de juiste hulp in te zetten;
- De behoeften van en preventieve oplossingen voor specifieke groepen met een hoog risico op suïcidaal gedrag zijn in kaart gebracht;
- Betrokken ketenpartners benutten actief kansen om zelfmoordpreventie vorm te geven binnen hun eigen beleid, dragen het belang van zelfmoordpreventie actief uit in het lokale netwerk en participeren in het Lerend Netwerk Zelfmoordpreventie.

Activiteiten

Het Actienetwerk Zelfmoordpreventie werkt op basis van vier pijlers aan de volgende activiteiten:

- Publiekscampagne: ontwikkelen en verspreiden van communicatiemiddelen, bijhouden van de website en social media kanalen van het actienetwerk en het organiseren van activiteiten in het kader van Wereld Suïcide Preventie Dag;
- Trainen van sleutelfiguren in het herkennen van en omgaan met suïcidaal gedrag;
- Actief benaderen van specifieke risicogroepen: het zijn van kartrekker van verschillende actieve werkgroepen en verbinding leggen met regionale en landelijke ontwikkelingen;
- Verbeteren van samenwerking in de keten: het voeren van regie en het evalueren en bijstellen van de samenwerkingsafspraken Regionale Alliantie Zelfmoordpreventie Noord- en Midden-Limburg.

Argumenten

1.1/2.1 Specifieke aandacht voor zelfmoordpreventie is hard nodig.

Het aantal zelfdodingen in Nederland is hoog. Dagelijks plegen landelijk gemiddeld 5 mensen suïcide. In 2021 pleegden in Nederland in totaal 1.861 mensen suïcide. In vergelijking: in 2021 kwamen in Nederland in totaal 582 mensen om het leven door een verkeersongeval. Het aantal zelfdodingen was dus ruim 3x zo hoog dan het aantal verkeersdoden. In Midden-Limburg overleden in 2021 23 personen als gevolg van zelfdoding. Bij jongeren onder de 30 jaar is zelfdoding de meest voorkomende doodsoorzaak.

Naast deze fatale suïcides bestaat er een veelvoud aan suïcidepogingen en suïcidale gedachten. Uit de GGD-monitor blijkt dat 11% van de inwoners in Weert (vergelijkbaar met het landelijk gemiddelde) wel eens serieuze suïcidegedachten heeft. Deze cijfers laten zien dat specifieke aandacht voor zelfmoordpreventie hard nodig is.

1.2/2.2 Het werken aan zelfmoordpreventie kost tijd.

MET ggz en de GGD werken sinds oktober 2021 samen met allerlei ketenpartners in het Actienetwerk Zelfmoordpreventie. Het werken aan zelfmoordpreventie kost echter meer tijd. Eén van de voornaamste doelen is om het taboe te doorbreken om te praten over suïcide(gedachten). Het gaat dan over gedragsverandering, het anders leren kijken naar een situatie en van daaruit ook anders leren handelen. Daar is een lange adem voor nodig.

1.3/2.3 Voor integrale (projectmatige) sturing is het belangrijk om de regierol die MET ggz samen met de GGD uitvoerde ook na 2023 te behouden.

Vanuit deze regierol kan ook de verbinding gemaakt worden met landelijke en regionale/lokale ontwikkelingen rondom dit thema. Uit cijfers blijkt dat 60% van de mensen die suïcide pleegt niet bekend is bij de professionele hulpverlening. Dat betekent dat het verbeteren van de (h)erkenning, veiligheid, behandeling en organisatie van de zorg voor mensen met suïcidaal gedrag niet alleen de verantwoordelijkheid is van de zorgsector, maar juist ook van partijen zoals gemeenten, welzijn, onderwijs, het sociaaleconomisch domein, het maatschappelijk domein en de gemeenschap in zijn geheel. Bij zelfmoordpreventie is het belangrijk dat er tussen al deze organisaties korte lijnen zijn en er onderling goed wordt samengewerkt. Daar heb je een regierol voor nodig. MET ggz heeft deze regierol in de periode oktober 2021 tot en met 2023 samen met de GGD vervuld. De GGD heeft aangegeven deze rol niet structureel in te kunnen zetten. Het voorstel is daarom om voor de periode 2024-2026 deze regierol bij MET ggz te beleggen voor 16 uur per week. Daarnaast is het voorstel om voor 4 uur per week een communicatie-medewerker in te zetten.

1.4/2.4 De gemeente Weert is penvoerder namens de zeven Midden-Limburgse gemeenten en zal als subsidieverstrekker optreden.

Vanwege de praktische uitvoerbaarheid is afgesproken dat één gemeente namens de regio Midden-Limburg optreedt als subsidievertrekker aan MET ggz. Gemeenten Nederweert, Leudal, Roermond, Echt-Susteren, Roerdalen en Maasgouw hebben mandaat verleend aan het college van B&W van de gemeente Weert voor het verlenen van een subsidie aan MET ggz.

3. De subsidielast wordt evenredig verdeeld over de zeven deelnemende gemeenten uit Midden-Limburg.

De gemeente Weert factureert op basis van de verdeelsleutel inwoneraantallen per 1-1-2023 aan de andere gemeenten hun aandeel in de subsidie van € 104.626,- conform onderstaande tabel:

Echt-Susteren	14%	€ 14.468
Leudal	15%	€ 15.694
Maasgouw	10%	€ 10.463
Nederweert	7%	€ 7.324
Roerdalen	9%	€ 9.416
Roermond	24%	€ 25.110
Weert	21%	€ 21.971

4. Het budget versterken lokale sociale basis is onder andere bedoeld voor preventieve activiteiten om complexe problematiek vroegtijdig te signaleren en om psychosociale- en psychische problemen te herkennen.

Uit de doelen en resultaten van het Actienetwerk Zelfmoordpreventie blijkt dat zij gericht zijn op het herkennen van suïcidaal gedrag, hierover het gesprek aangaan en tijdig de juiste hulp en ondersteuning inzetten. Hiermee sluit het actienetwerk goed aan bij de doelen van het budget versterken lokale sociale basis. Het budget biedt hier ook voldoende ruimte voor.

Kanttekeningen en risico's

2. *De indexeringspercentages over 2025 en 2026 zijn nog niet bekend.*

Het college wordt gevraagd om subsidie te verlenen voor drie jaar, waarbij het subsidiebedrag voor 2024 € 104.626,- bedraagt. Voor 2025 en 2026 zal dit bedrag geïndexeerd worden conform de volgende afspraken:

- personeelskosten: conform de OVA zoals door het ministerie van VWS wordt vastgesteld;
- materiaalbudget, conform de consumentenprijsindex zoals die door het CBS in augustus wordt vastgesteld.

Omdat de indexeringspercentages die toegepast worden op het basisbedrag van 2024 nog niet bekend zijn, is ook nog niet duidelijk wat precies de uitgaven per gemeente in 2025 en 2026 zullen zijn. Het budget versterken lokale sociale basis is een structureel budget dat in 2025 en 2026 voldoende ruimte biedt om deze stijging op te vangen. De verleningsbeschikkingen 2025 en 2026 worden pas aan MET ggz gestuurd nadat de indexeringspercentages en daarmee de subsidiebedragen voor 2025 en 2026 bekend zijn.

4. *Vanuit Specifieke uitkering versterking sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 (hierna: brede SPUK-regeling) ontvangt de gemeente Weert middelen van het rijk voor onder andere het bevorderen van mentale gezondheid.*

De brede SPUK-regeling is in werking gesteld om diverse afspraken uit het Gezond en Actief Leven Akkoord uit te kunnen voeren. De gemeente Weert ontvangt op basis van deze regeling over de periode van 2023 tot en met 2025 o.a. bedragen voor het bevorderen van mentale gezondheid. Het is een optie om de incidentele middelen die we specifiek voor mentale gezondheid ontvangen tijdelijk in te zetten voor de borging van het Actienetwerk Zelfmoordpreventie Midden-Limburg. De raad wordt later in 2023 een integraal voorstel voorgelegd over de brede SPUK-regeling, incl. de inzet van de middelen. Vooruitlopend op deze besluitvorming dient een besluit genomen te worden over het voorstel om subsidie te verlenen aan MET ggz. Daarom wordt nu dekking ten laste van het budget versterken lokale sociale basis voorgesteld, wat op inhoud ook passend is (zie argument 4). Voor inzet van dit budget is geen raadsbesluit nodig.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Het aandeel van de gemeente Weert in de subsidie aan MET ggz in 2024 van € 21.971,- (in 2025 en 2026 + index) wordt ten laste van de beschikbare middelen voor versterking van de lokale sociale basis gebracht (56114/44200). Het college is bevoegd om over concrete inzet van deze middelen te besluiten. De financiële (neutrale) gevolgen worden verwerkt in de tussenrapportage 2024 (uitgaven namens en inkomsten van de andere gemeenten).

Op basis van eerder genomen collegebesluiten en na positieve besluitvorming over dit voorstel resteert er in 2024 nog € 611.162,-.

Beschikbaar gesteld door de raad 2024	Incidenteel/ Structureel		€ 1.275.000
Subsidie Kansrijk in de wijk 2022 (DJ-1371509)	S	€ 17.431	
Inzet procesregisseur complexe casuïstiek (DJ-1578341)	S	€ 75.400	

Preventiekosten maatschappelijke opvang (DJ-1935524)	S	€ 32.000	
Subsidie zelfregienetwerk Burgerkracht Limburg (DJ-2010410)	I	€ 37.500	
Subsidie Buurtcirkel 2024 (DJ-2196115 en DJ-2072323)	S	€ 29.111	
Subsidielast Zelfregiecentrum (DJ-2079468)	S	€ 303.449	
Subsidie Weert Positief (AMW en Punt Welzijn) (DJ-2169709)	I	€ 144.428	
Meldpunt Zorgwekkend Gedrag (DJ-2075921)	S	€ 2.547	
Subsidie Actienetwerk Zelfmoordpreventie (onderhavig voorstel)	I	€ 21.972	
Resteert na besluit			€ 611.162

Overleg gevoerd met

Intern:

- Esther Giesberts (teamleider Zorg & Participatie, afd. OCSW)
- Paul Hecker (juridisch beleidsadviseur, afd. OCSW)
- Patricia Vos (business controller, afd. F&C)
- Dinie Louwers (business controller, afd. OCSW)
- Dirk Voermans (senior communicatie adviseur, afd. Concernstaf)

Extern:

- ██████████ (projectleider MET ggz)
- ██████████ (projectleider GGD Limburg Noord)
- Beleidsadviseurs van de 6 Midden-Limburgse gemeenten
- Juridische werkgroep Midden-Limburg

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

MET ggz wordt geïnformeerd over dit besluit via bijgevoegde beschikking. De gemeenteraad wordt geïnformeerd via de TILS-lijst. Vanuit het Actienetwerk Zelfmoordpreventie zal via de website en de social media kanalen gecommuniceerd worden over de doorgang van het actienetwerk.

Planning

De huidige activiteiten van het Actienetwerk Zelfmoordpreventie worden na besluitvorming in 2024 voortgezet.

Evaluatie

Het Actienetwerk Zelfmoordpreventie wordt voor drie jaar voortgezet. Voor het einde van het 3^e jaar vindt er een evaluatie plaats. De resultaten van de evaluatie worden betrokken bij de subsidievaststelling. Tussentijds (drie keer per jaar) vinden er evaluaties plaats met de ambtelijke werkgroep, waarin een vertegenwoordiging van de zeven Midden-Limburgse gemeenten zit.

Bijlage(n)

1. Beschikking subsidieverlening MET ggz 2024;
2. Subsidieaanvraag MET ggz borging Actienetwerk Zelfmoordpreventie 2024-2026;

